Elm və təhsilə həsr edilmiş şərəfli ömür

İstedadlı alim və pedaqoq Əliyeva Roza Əli qızı Azərbaycanın səfalı və dilbər guşələrindən olan Tovuz rayonunda 1938-ci ilin 3 sentyabrında ziyalı ailəsində dünyaya gəlmişdir. O, Tovuz rayonunda orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra, 1957-1962-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universitetinin) coğrafiya fakültəsinin tələbəsi olmuşdur.

Təhsil aldığı ali məktəbi böyük uğurla bitirdikdən sonra 1962-ci ildə təyinatla Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutunda kiçik elmi işçi vəzifəsində ilk dəfə əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Elmi-tədqiqat işlərinə çox böyük marağı və bacarığının olması nəticəsində Roza xanım Əliyeva 1969-cu ildə bu institutda aspiranturaya qəbul olunmuş və 1971-ci ildə uğurla namizədlik dissertasiyasını müdafiə edərək kənd təsərrüfatı elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

Roza xanım Əliyeva AMEA-nın Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutunda çalışdığı sonrakı illərdə də apardığı elmi-tədqiqat işlərinə böyük həvəs və maraq göstərərək uğurlu elmi nəticələr əldə etmiş, onlarca elmi məqalələr, kitablar, elmi təkliflər və metodik göstərişlər, torpaq xəritələri çap etdirmişdir. Aparılmış bu uğurlu tədqiqatların nəticəsində, 1973-cü ildə Roza xanımın apardığı elmi-tədqiqat işləri yüksək qiymətləndirilərək, işlədiyi institutda baş elmi işçi vəzifəsinə təyin edilmişdir. Bu müvəffəqiyyətdən daha da ruhlanan Roza xanım 1979-cu ildən başlayaraq fəal surətdə doktorluq dissertasiyası üzərində geniş elmi-tədqiqat işlərinə başlamış və qısa müddətdə bir sıra dəyərli və əhəmiyyətli elmi nəticələr əldə etmişdir.

Roza Əliyeva Azərbaycanın zəngin və bərəkətli torpaq örtüyündə apardığı dərin və hərtərəfli elmi tədqiqatlar nəticəsində o vaxtlar AMEA-nın Coğrafiya İnstitutunun direktoru vəzifəsində işləyən, görkəmli torpaqşünas və ekoloq, mərhum akademik Həsən Əliyevlə birlikdə 1981-ci ildə "Azərbaycanın torpaq ehtiyatları, onların səmərəli istifadə olunması və qorunması" (rus dilində) adlı olduqca dəyərli və sanballı kitabı çap etdirmişdir. Bu kitab Azərbaycan Torpaqşünaslıq elminin inkişafına böyük töhfə oldu.

Belə deyirlər ki, insan bu dünyaya göz açanda Ulu Tanrıdan hər bir insana bir ömür payı, müddəti və alın yazısı və qədər-qismət yazılır. Taleyi Roza xanımı 1983-cü ildə ağır imtahana çəkdi və o vaxtlar Azərbaycan KP MK katibi vəzifəsində işləyən ömür-gün yoldaşı Əliyev Firudin Əli oğlunun qəflətən vəfatından sonra, dörd övladının qayğısı onun üzərinə düşdüyündən, elmi-tədqiqat işlərini davam etdirmək imkanı olmadı. Bu dövrdən başlayaraq Roza xanım böyük ailənin bütün qayğılarını, çətinliklərini öz üzərinə götürərək uşaqlarının təlim-tərbiyəsi, təhsilinin qayğısına qaldı və bu çətin və məsuliyyətli valideyn borcundan şərəflə çıxa bildi.

Roza xanım uzun illər ərzində böyük həvəs və müvəffəqiyyətlə həyata keçirdiyi elmi-tədqiqat işlərini məcburiyyət üzündən dayandırmalı oldu və həmin dövrdən pedaqoji fəaliyyətə başladı. Roza xanım 1984-cü ildə o vaxtlar çox böyük nüfuza malik Bakı Ali Partiya məktəbində Kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı kafedrasına dosent əvəzi vəzifəsinə işə qəbul edildi və fəal surətdə pedaqoji fəaliyyətə başladı.

Roza xanımın həyatda qarşılaşdığı bu böyük çətinliklər onu işini dəyişməyə vadar etsə də, böyük ürəyə sahib olan insanı ruhdan sala bilmədi. Pedaqoji fəaliyyət illərində Roza xanım öhdəsinə düşən işləri müvəffəqiyyətlə həyata keçirir, ruhdan düşmədən gecə-gündüz öz üzərində çalışır, yeni mühazirələr, elmi məqalələr, metodik vəsaitlər, proqramlar hazırlayır və bunları çap etdirir. Bu fəal pedaqoji fəaliyyətinə görə Roza xanım 1985-ci ildə SSRİ Ali Komissiyası tərəfindən Kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı kafedrasının dosenti vəzifəsinə layiq görülür.

Azərbaycan 1991-ci ildə müstəqillik qazandıqdan sonra Bakı Ali Partiya məktəbinin strukturu və profili dəyişilərək Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutuna çevrilir. Roza xanımın apardığı fəal pedaqoji fəaliyyətinə görə 1995-ci ildə bu institutun İqtisadiyyat kafedrasının müdiri vəzifəsinə təyin edilir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycanda yeni nəsil, peşəkar, çevik idarəetmə qərarları çıxara bilən idarəçi kadrların hazırlanmasına ehtiyac olmasını nəzərə alaraq, yeni ali təhsil ocağının yaradılması zərurətindən Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutu ləğv edildi, onun bazasında 1999-cu ilin 03 yanvarında Azərbaycan Respublikasının Prezidentui yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası yaradıldı. Dosent Əliyeva Roza Əli qızı bu Akademiyada İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi kafedrasının müdiri vəzifəsinə təyin edildi və 2011-ci ilə qədər kafedraya müvəffəqiyyətlə rəhbərlik etdi.

Roza xanım Əliyeva Dövlət İdarəçilik Akademiyasında işlədiyi uzun illər ərzində təlim və tədrisin yeni, müasir zaman tələblərinə uyğun olaraq, innovativ iqtisadiyyatın davamlı inkişafı haqqında çoxsaylı mühazirələr oxuyur və kafedranın profilinə uyğun olaraq dövlətin iqtisadiyyatı tənzimləməsi üzrə qərarları, elmi yenilikləri, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsinin vacibliyini, dövlətin iqtisadiyyatı tənzimləməsi üzrə qəbul etdiyi çoxsaylı Dövlət proqramlarının reallaşmasındakı uğurları, ölkəmizin iqtisadiyyatda və beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdə, beynəlxalq ticarət sahəsində əldə olunan böyük nailiyyətləri və s. auditoriyalarda, respublika və beynəlxalq konfranslarda, müxtəlif tədbirlərdə, seminarlarda təbliğ edir və elmi məqalələr, dərsliklər çap etdirir.

Məsələn, 2010-cu ildə Roza xanım Əliyeva böyük və ağır zəhmətə qatlaşaraq "Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər" adlı dərs vəsaitini çap etdirmiş və Azərbaycanda "İlin ən yaxşı kitabı" mükafatına layiq görülmüşdür. Dərs vəsaitlərinin hazırlanması istiqamətində fəaliyyətini uğurla davam etdirən Roza Əliyeva 2013-cü ildə Akademiyanın tələbə və magistrlərin çox ehtiyacı olan "İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi" adlı dərs vəsaitini çap etdirmişdir.

Uzun illər elmi və pedaqoji fəaliyyətlə müvəffəqiyyətlə məşğul olan Roza Əliyeva bir peşəkar və savadlı müəllim kimi Akademiyada dərs dediyi bütün tələbələrin, magistrantların və doktorantların ən çox sevdiyi və böyük hörmət bəslədiyi müəllimlərdəndir. Respublika Prezidenti İlham Əliyev müasir dövrün tələblərinə uyğun, gənc nəslin təhsil və intellektual səviyyəsinin artırılmasını yüksək qiymətləndirir və stimullaşdırır. Prezident İlham Əliyev "Qara qızılı insan kapitalına çevirək" və "Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının əsası mövcud olan təbii resurslar deyil, əhalinin intellektual səviyyəsidir" — deyərək şagird, tələbə, magistr, doktorantlara və müəllimlərə daim qayğı və hörmət göstərir, müəllim adının şərəfli və çətin, məsuliyyətli peşə olduğunu, yüksək səviyyəli, peşəkar, kreativ kadrların hazırlanmasında, yetişməsində müəllim əməyini yüksək qiymətləndirir və mütəmadi olaraq mükafatlandırır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərancamına əsasən dosent Roza Əliyevanın müasir tələblərə cavab verən idarəedici kadrların hazırlanması və pedaqoji fəaliyyətindəki uğurlara görə

əməyi yüksək qiymətləndirilmiş və o, 2009-cu ildə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilmişdir.

Roza xanım Əliyevanın bu 80 illik mənalı, şərəfli ömür yolunda qazandığı ən böyük uğurlardan, mükafatlardan biri də onun dörd övladını təkbaşına böyüdüb, yaxşı tərbiyə etməsi, hamısına ali təhsil verməsi, cəmiyyətimiz, dövlətimiz üçün əsl vətəndaşlar yetişdirməsidir. Roza xanım səkkiz sevimli, tərbiyəli nəvələri və iki nəticəsi ilə fəxr edə bilər. Nəvələrindən ikisi Norveç və Şotlandiyada magistr və bakalavr üzrə təhsil alıblar.

Respublikanın və Akademiyanın ictimai həyatında fəal iştirak edən dosent Əliyeva Roza Əli qızı 2000-ci ildən Yeni Azərbaycan Partiyasının, fakültə və Akademiya Böyük Elmi şuralarının üzvüdür.

Mənim 1975-ci ildən AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutunda işlədiyim dövrdən tanıdığım Roza Əliyevanın bir alim və bacarıqlı pedaqoq kimi özünəməxsus xarakterik insani xüsusiyyətləri var: prinsipiallıq, ədalətlilik, sədaqətlilik və səmimilik anlayışları onun həyat və fəaliyyətində ön planda durur. Bu səbəbdən də Akademiyanın əməkdaşları, tələbələri və magistrantları onu əsl müəllim, kamil bir insan kimi qəbul edirlər. Roza xanımın sağlam təfəkkürü, intellektual potensialla mənəvi zənginliyin vəhdətindən ibarətdir.

Uzun illər xalqına və dövlətinə sədaqətlə xidmət göstərən Roza xanım Əliyeva hazırda da Dövlət İdarəçilik Akademiyasında İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi kafedrasının dosenti vəzifəsində elmi-pedaqoji fəaliyyətini müvəffəqiyyətlə, səmərəli şəkildə davam etdirir. Ona Dövlət İdarəçilik Akademiyasının çoxsaylı kollektivi adından bu şərəfli, çətin və məsuliyyətli işində və şəxsi həyatında uğurlar arzulayırıq!

Yusif ZEYNALOV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi kafedrasının müdiri.

Respublika.- 2018.- 4 oktyabr.- S.6.